

Kritické myšlení

- základní vymezení, ukázková lekce

Mgr. Helena Selucká

VIKBB35

Podpora čtenářství – podzim 2012

Kritické myšlení

- KM je myšlení nezávislé, samostatné.
- Informace a informovanost jsou výchozími body KM.
- KM hledá a předkládá otázky a problémy.
- KM hledá promyšlená zdůvodnění.
- KM je myšlením ve společnosti.
- Psaní je pro kritické myšlení nejcennějším názorem.

UČENÍ

- Co je to učení?
- Co získáme, když se učíme?
- K čemu je učení?
- Kdy se s učením nejčastěji setkáváme?
- Kde se s učením nejčastěji setkáváme?
- Učíme se sami?
- Proč se učíme?
- Co nepříznivě ovlivňuje učení?

Optimální podmínky pro rozvoj KM

- Poskytnout žákům čas a příležitost pro KM.
- Umožnit žákům volně věci domýšlet a domněnky vyslovovat.
- Rozmanité myšlenky, nápady a názory přijímat otevřeně.
- Podporovat aktivní zapojení žáků do učebního procesu.

Optimální podmínky pro rozvoj KM

- Zajistit bezbariérové prostředí, kde nebudou žáci vystaveni posměchu.
- Vyjádřit důvěru v to, že každý žák je schopen činit kritické úsudky.
- Oceňovat myšlení.
- Být připraven formulovat své úsudky či se jich naopak zdržet.

Proč?

- KOMPETENCE

Kompetence

- Soubor znalostí, dovedností, postojů, hodnot, které umožňují člověku účinně jednat v různých situacích.
 - znalost? – komunikovat slušně a co to znamená
 - dovednost?
 - postoj?

Bloomova taxonomie

- 1956 Benjamin Bloom
- klasifikace vzdělávacích cílů
 - kognitivní oblast
 - postojová (citová) oblast
 - psychomotorická oblast

Kognitivní oblast

- Zapamatování – znalost
- Porozumění
- Aplikace
- Analýza
- Syntéza
- Hodnotící posouzení

E - U - R

EVOKACE

UVĚDOMĚNÍ
si významu informací

REFLEXE

Evokace

- vybavení si a utřídění dosavadních představ o tématu - prekoncepty
- propojuje dosavadní znalosti, zkušenosti či představ učícího se dítěte s cílem pro danou hodinu
- učitel (ka) nezasahuje do výuky, pouze dodá další instrukce nebo naváže další otázkou
- individuální, poté ve dvojicích, ve skupinách...
- vnitřní motivace pro práci s tématem

Uvědomění si významu informací

- přichází zdroje, které žáci mohou považovat za zdroj informovanější, poučenější než jsou v danou chvíli oni sami
- přijímání nových informací, jakou mají pro žáka hodnotu....
- samostatné hledání a nalézání odpovědí na stanovené otázky
- trvajících chut' učit se a poznávat

Reflexe

- každý sám formuluje své pochopení po svém
- sestavuje svůj nový obraz studované věci – staví novou strukturu z původních i nových poznatků a otázek, ujasňuje si souvislosti
- ujasňuje si postupy učení a myšlení, kterými se dostal k novým informacím a novému pochopení
- reflexe jedné hodiny bývá evokací další

„Handicap“

- EVOKACE
- UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU INFORMACÍ
- REFLEXE

Rychlí špioni

- Brýle
- Mozek
- Vozík
- Kazeta
- Hůlka
- Domov

Kmeny a kořeny (E+U)

- Jak můžeme komunikovat s lidmi se specifickými potřebami?
- Jaké služby nabízejí knihovny lidem s postižením?
- Jak poznáte lidi se specifickými potřebami?
- Jaké bariéry se objevují v knihovnách?
- Kdo všechno patří mezi lidi se SP?

Otázka – Pošta (U+R)

- Otázka k tématu.
- Odpověď od jednoho či více spolužáků.
- Varianta „podvojného deníku“.